

اهدای جنین

گفتیم مساله اهدای جنین صور مختلفی دارد. آنچه در جلسات قبل بررسی کردیم جایی بود که اسپرم و تخمک از اجنبی باشند و در رحم زن اجنبی قرار داده شود. قبل از آن هم در مورد تلقیح اسپرم و تخمک خود زن و شوهر و قرار دادن آن در رحم خود آن زن بحث کردیم.

دو فرض دیگری که در مساله باقی مانده است یکی جایی است که اسپرم از مرد اجنبی باشد و با تخمک زنی که جنین در رحم او قرار می‌گیرد تلقیح شود و در رحم او قرار بگیرد. و دیگری جایی که تخمک از زن دیگری باشد که با اسپرم شوهر زنی که قرار است جنین در رحم او قرار بگیرد تلقیح شود و در رحم او قرار بگیرد.

هم چنین گفتیم مساله اینکه زن شوهر داشته باشد یا مجرد باشد هم ممکن است در مساله نقش داشته باشد.

خلاصه ادله‌ای که ما در مباحث قبل نسبت به حکم تکلیفی و وضعی بیان کردیم عبارتند از:

ادله حرمت تکلیفی:

اول: آیه امر به حفظ فرج با بیانی که گذشت.

دوم: روایاتی که اسباب حلیت فرج را منحصر کرده بود در ازدواج و ملک یمین.

سوم: روایاتی که (مثل روایت علی بن سالم و روایت اشعثیات) بر حرمت افراغ منی در فرج زنی که بر او حرام است دلالت می‌کرد.

چهارم: روایاتی که مفاد آن این بود که مرد نمی‌تواند منی‌اش را در بیش از چهار رحم قرار بدهد که گفتیم کنایه از این است که تنها راه مشروع برای بچه دار شدن ازدواج است.

ادله حکم وضعی و نسب:

اول: حرمت نفی نسبی که ثابت است.

دوم: حرمت اثبات نسبی که معدوم است.

سوم: تخلف از امارات نسب (اثباتا و نفیا)

چهار: حرمت گم کردن نسب و ایجاد اشتباه در آن

در صورت سوم که فرضی است که اسپرم مرد اجنبی با تخمک خود زنی که قرار است جنین در رحم او قرار بگیرد تلقیح شود از ادله حرمت تکلیفی دلیل اول و دوم و سوم و چهارم شامل این صورت هم می شود و هیچ کدام از این ادله قصوری نسبت به این فرض ندارند.

اما در مساله نسب همان طور که گفتیم میزان در نسب در ناحیه پدر تکون بچه از نطفه مرد است و بر همان اساس نه سلب نسبت از صاحب نطفه جایز است و نه انتساب آن به شوهر زنی که جنین را دریافت می کند پس نسب با صاحب نطفه برقرار است و لذا از او هم ارث می برد چون قبلا هم گفتیم انتفای ارث مخصوص به زناست و این طور نیست که در هر فرضی که نطفه به صورت حرام و غیر مشروع به بچه تبدیل شده باشد ارث منتفی باشد و نسب با شوهر زنی که جنین را دریافت می کند برقرار نیست و لذا ارث هم منتفی است.

و البته نسب آن با مادر هیچ اشکالی ندارد چون فرزند هم از تخمک خود زن است و هم در رحم خود او پرورش یافته است نهایت این است که این بچه به نحو حرام در رحم او قرار گرفته است. اما نسب ثابت است و همه احکام نسب از قبیل محرمیت و ارث هم برای او ثابت است و توضیح آن مفصل گذشته است.

در صورت چهارم که فرضی است که اسپرم از شوهر همان زنی که قرار است جنین در رحم او قرار بگیرد با تخمک زن اجنبی تلقیح شود و در رحم زن قرار بگیرد. به نسبت به حکم تکلیفی اگر مدرک ما آیه شریفه حفظ فرج یا انحصار حلیت در ازدواج یا ملک یمین باشد به نظر بر حرمت این فرض هم دلالت دارد چون درست است که زن صاحب رحم اسپرم شوهر خودش را دریافت می کند اما منی شوهرش به تنهایی نیست بلکه تخمک زن دیگری هم کنار آن هست و بر همین اساس زن در تولید و تکون بچه دارای نقش می شود. به عبارت دیگر آیه بر حرمت همه امور مناسب با فرج دلالت دارد و از جمله امور مناسب با فرج مساله استیلاست و در این فرض استیلاست از شوهر به تنهایی نیست بلکه از غیر شوهر هم هست و لذا کار او حرام است.

ادامه بحث خواهد آمد.